

Hva mener yrkessjåførene om kjøre- og hviletid?

•En undersøkelse av hvordan kjøre- og hviletidsreguleringen i norsk lastebilnæringen oppleves av sjåførene.

Harald Bergland og Thomas Gressnes

HØGSKOLEN I HARSTAD

PROSJEKTRAPPORT. Oktober 2014.

Harald Bergland, Høgskolen i Harstad

Om undersøkelsen:

- Forsalg fra transportmiljøet i Harstad.
- Finansiert av HiH, Økonomi og samfunn.
- Samarbeid med Transportøkonomisk Institutt (TØI)
- Spørreundersøkelse ved etterutdanningskurs (YSK).
- God hjelp ved datainnsamlingen.

Bakgrunn for undersøkelsen:

- Trafikksikkerhet.
- Trette sjåførere er farlig i trafikken.
- Kvalitet på søvn før kjøring og sammenhengende kjøretid.
- Det er behov for regulering av kjøre- og hviletid, noe yrkessjåførene stiller seg positivt til.
- Regelverket og praktiseringen kan gi utilsiktede virkninger.
- Lite fleksibilitet og strenge sanksjoner slår uheldig ut.

Hvem har svart på undersøkelsen?

Antall yrkessjåfører gods (N)	228
Andel menn (prosent)	98,7
Gjennomsnittlig kjørelengde (km siste 12 mnd.)	57 000
Alder(prosent): Under 26	1,3
26-35 år	20,8
36-45 år	26,8
46-55 år	31,6
Over 55 år	18,6

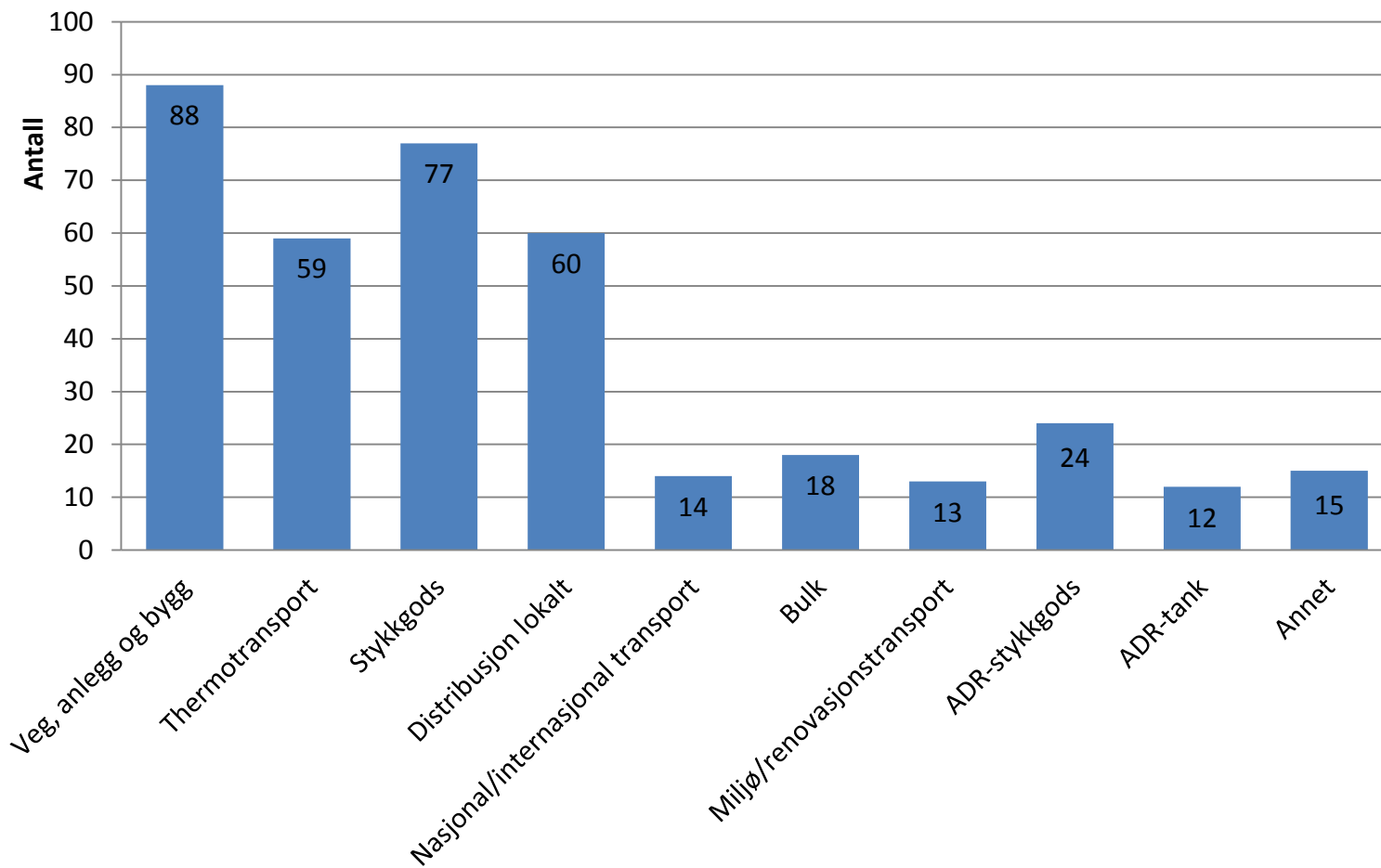

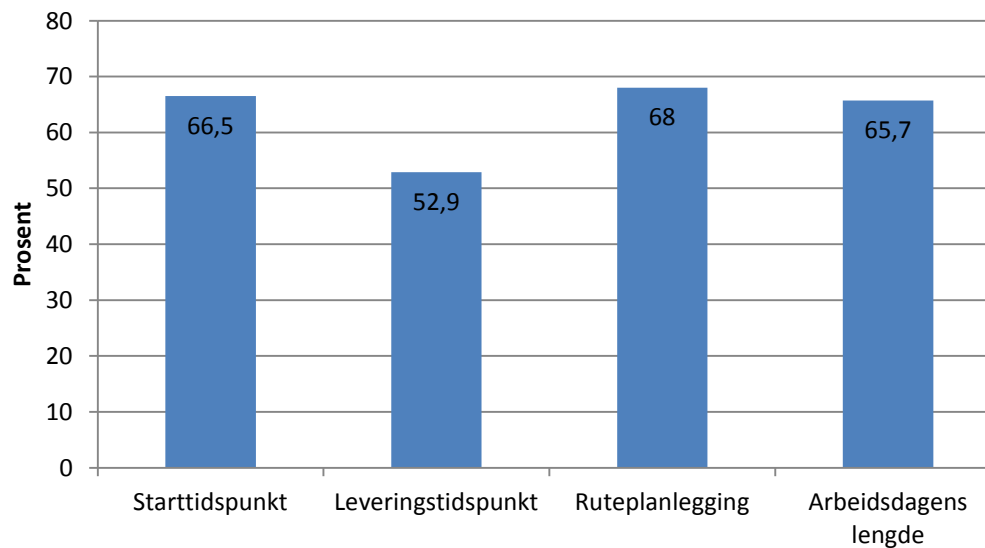
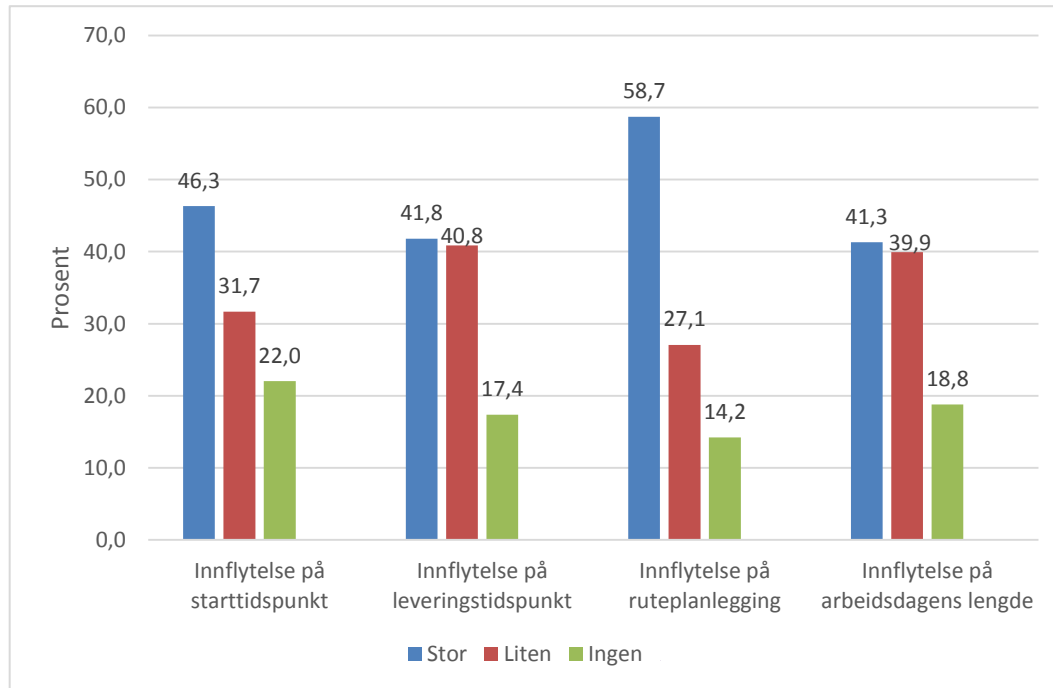
Antall biler i virksomheten:

	Frekvens	Prosent
1 bil	28	13,0
2-5 biler	66	30,7
6-10 biler	45	20,9
11-20 biler	27	12,6
21-50 biler	38	17,7
Over 50 biler	11	5,1
Sum	215	100

Type transportvirksomhet:

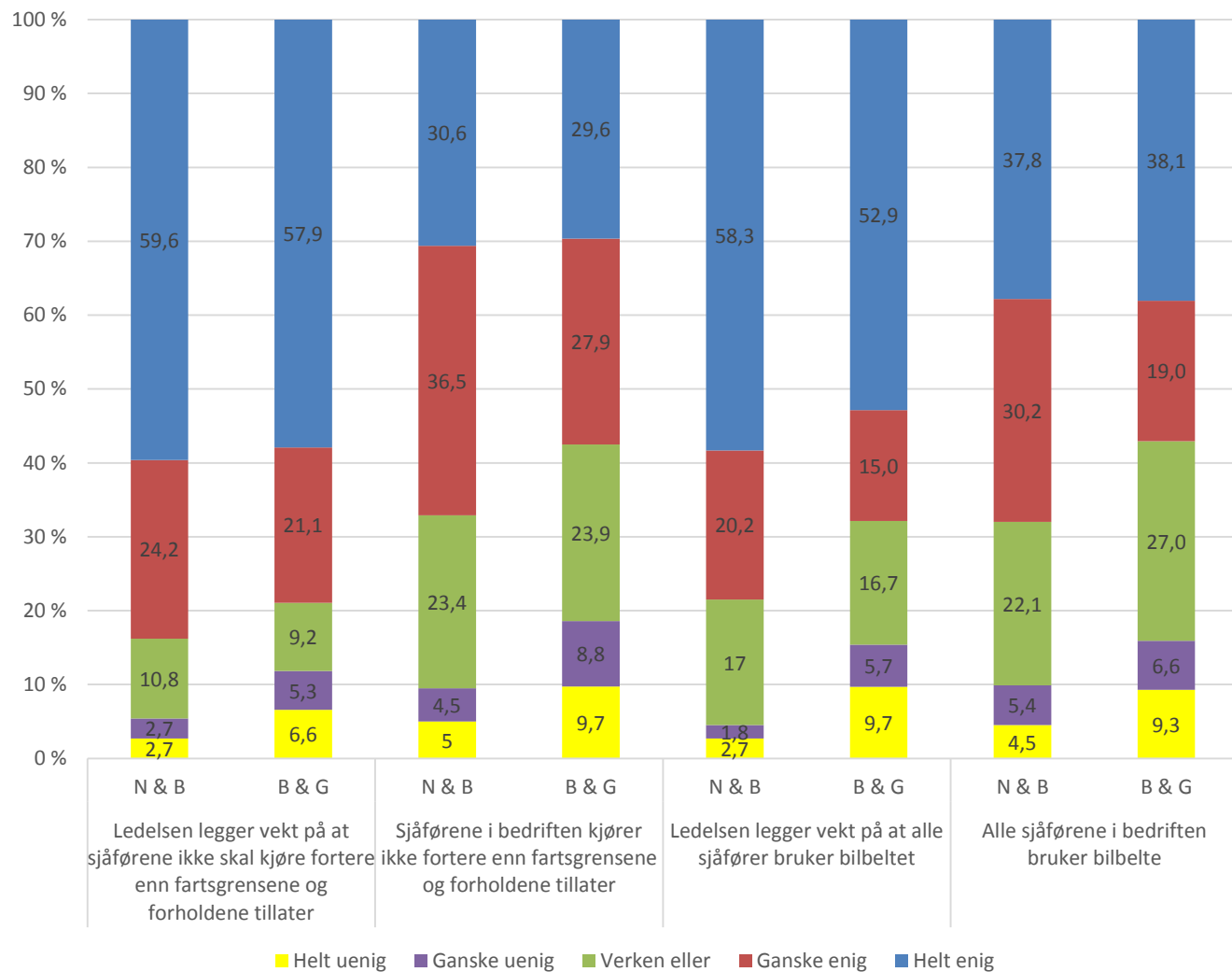

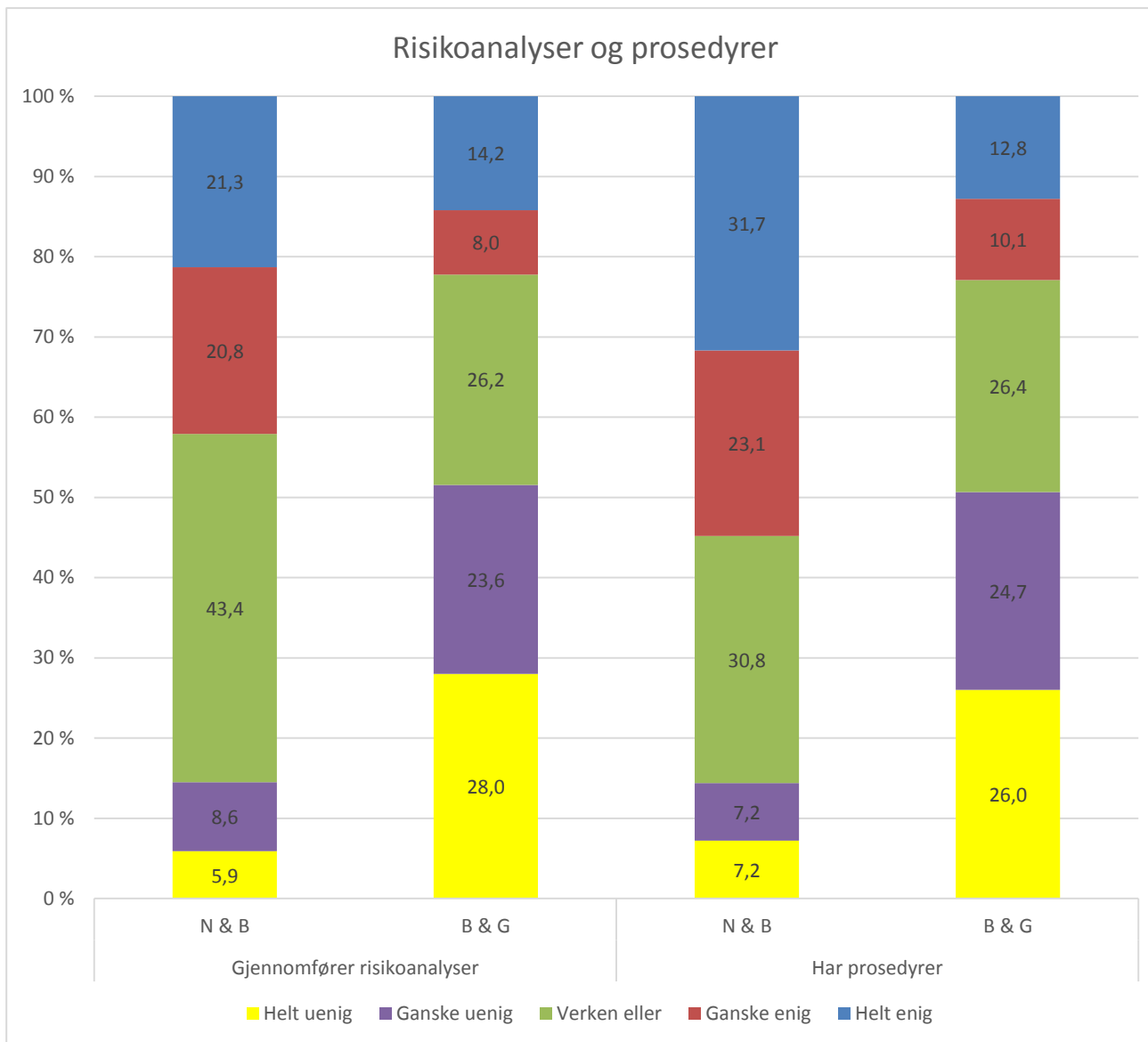

Ragnøy og
Sagberg (1999)

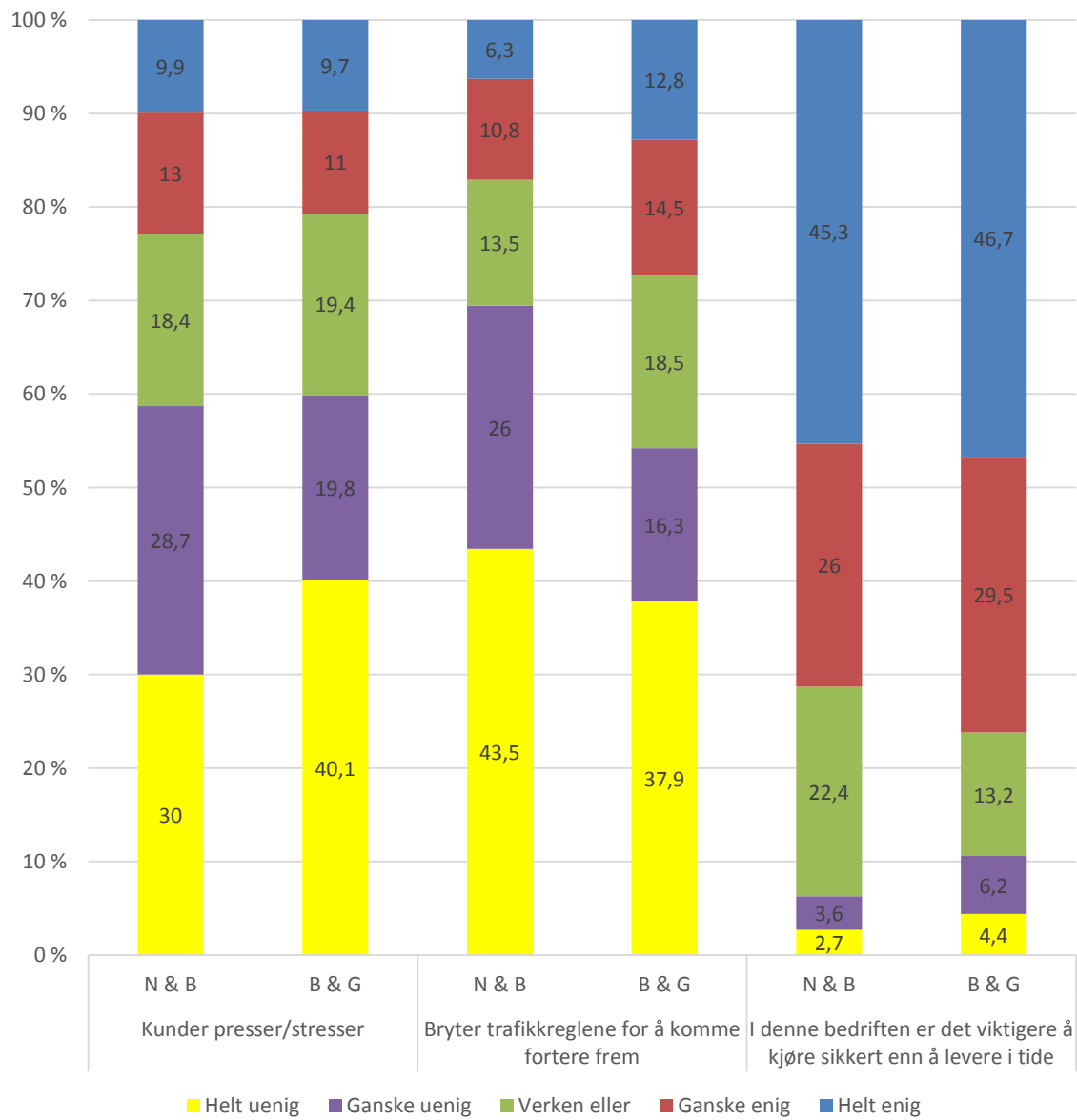
Fart og bilbelte

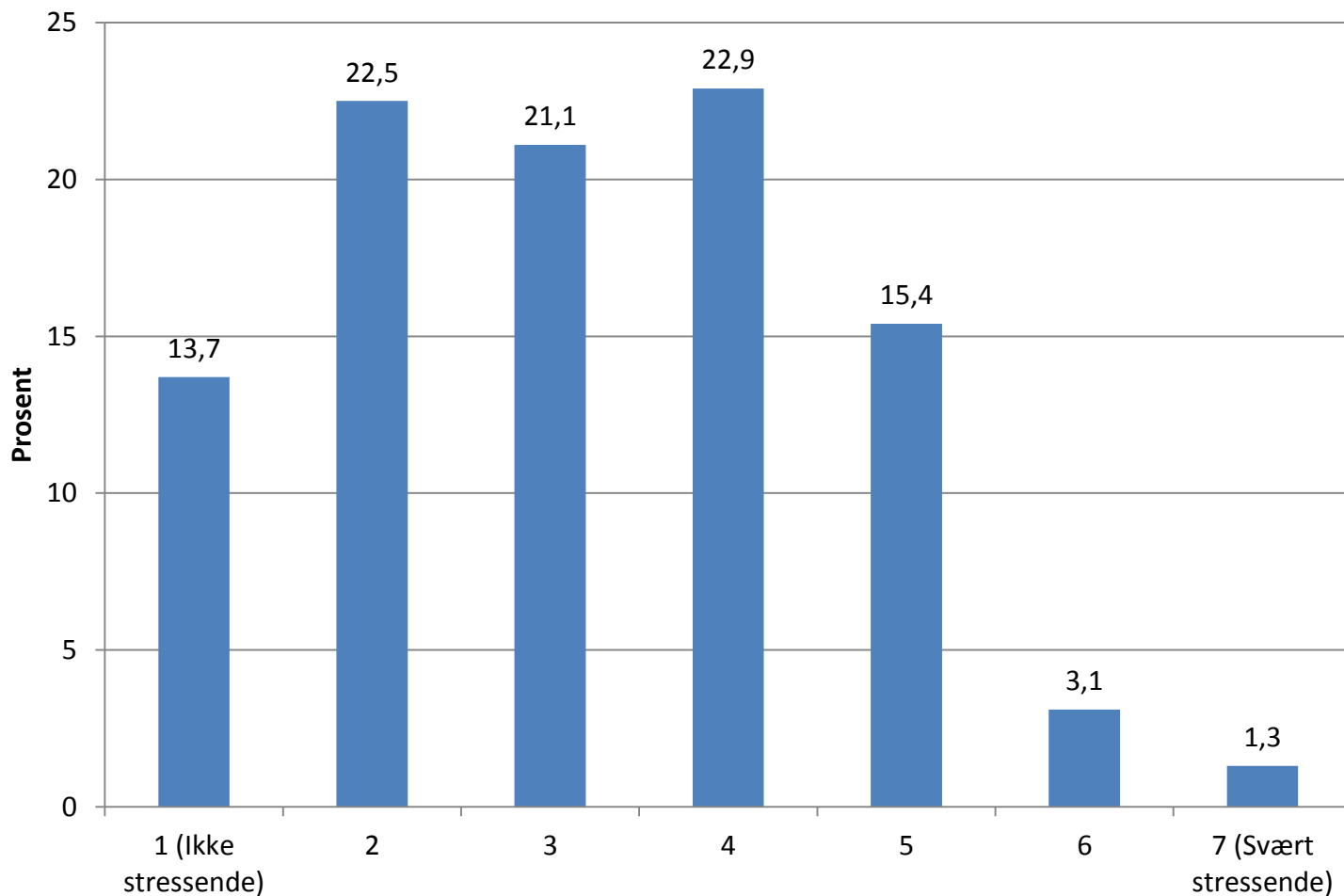

Press og stress

Hvor stressende synes du arbeidet ditt er ?

Hva kan føre til stress for deg når du er på jobb?	Antall	Prosentfordeling
Dårlig vær/vei/føre	147	28,8
Tekniske problemer	96	18,8
Tidsskjema	69	13,5
Kjøre -og hviletidsbestemmelsene	92	18,0
Krav fra arbeidsgiver	28	5,5
Krav fra kunde/oppdragsgiver	58	11,4
Andre forhold	21	4,0
Sum	511	100

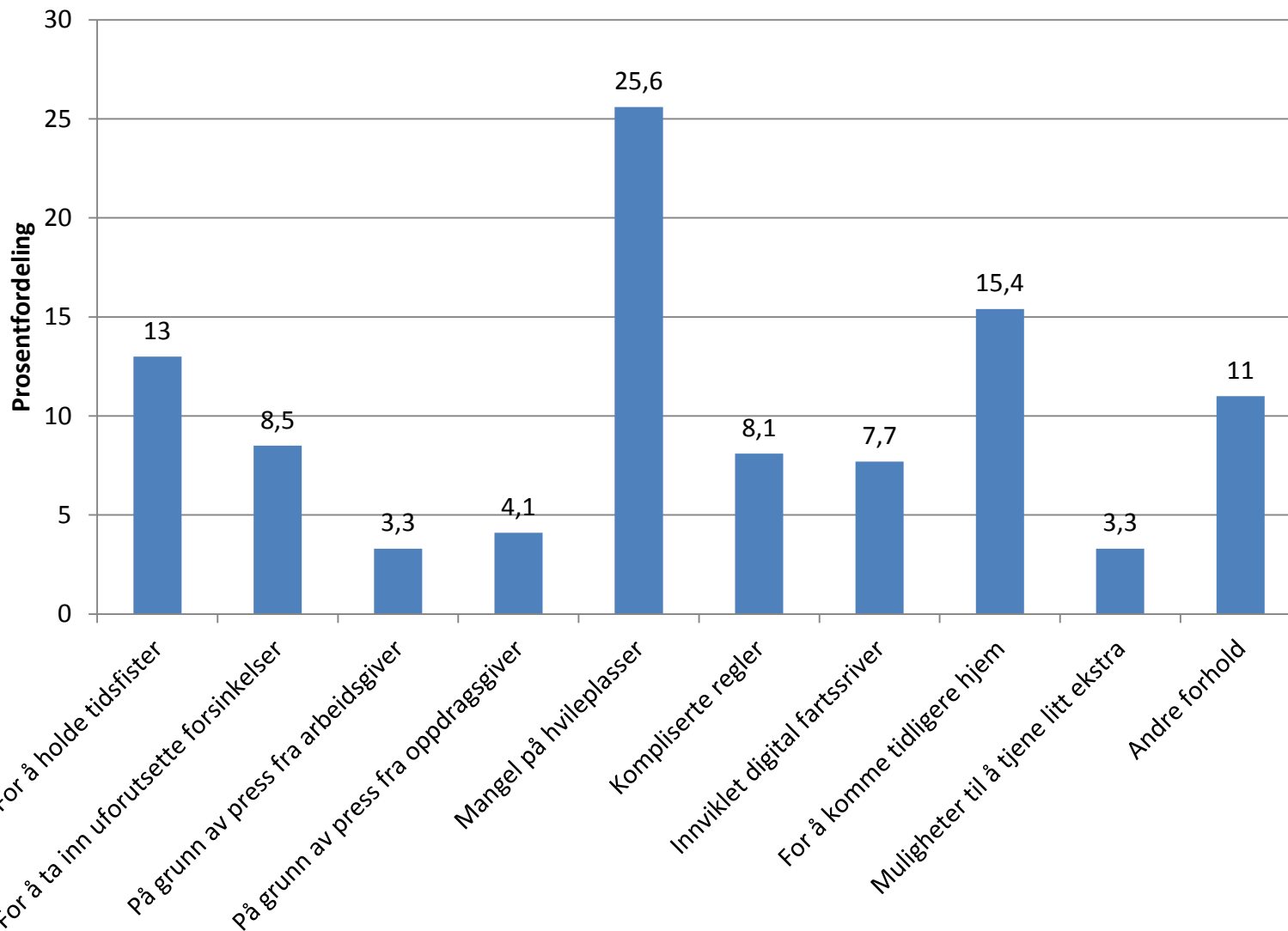

Bryter du selv reglene?		Bryter sjåfører på din arbeidsplass reglene?	
Ja, ofte/regelmessig	1,9%	Ja, et flertall	9,3%
Ja, av og til	50,2%	Ja, men bare et mindretall	24,0%
Ja, en gang	15,2%	Ja, men bare en	7,8%
Nei, aldri	32,7%	Nei, ingen	58,9%
Totalt	100%	Totalt	100%
	N=211		N=129

	Ved siste brudd på kjøre- og hviletidsbestemmelsene, hva slags type brudd var dette?
	Prosentfordeling
Daglig kjøretid	39,5
Pause i kjøringen	28,9
Døgnhvile	10,5
Ukehvile	2,0
Mangler ved skiv/kort/fartsskriver	6,6
Annet	3,3
Brudd på to eller flere bestemmelser	9,2
Sum	100 (N=152)

Oppgitte årsaker til regelbrudd:

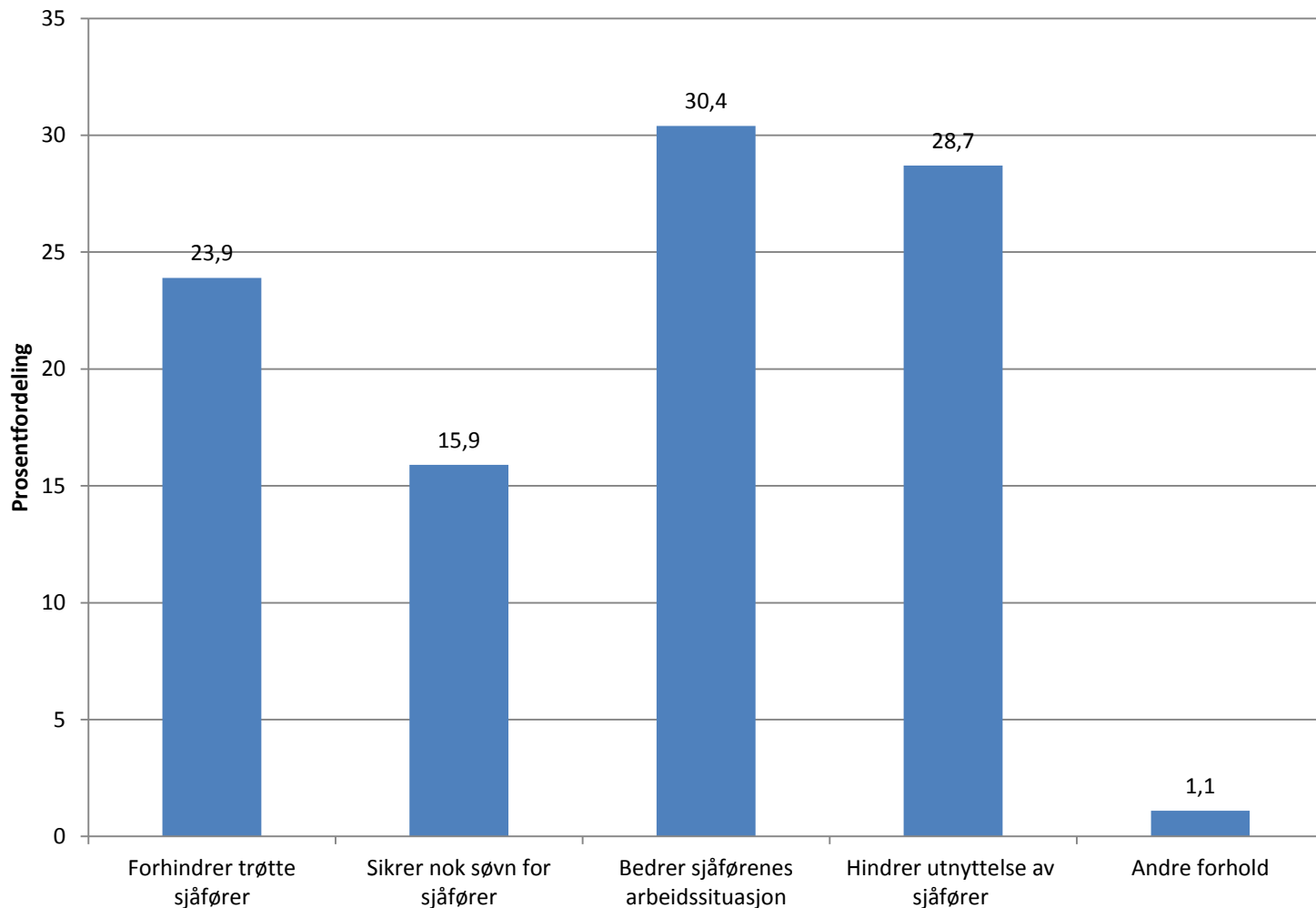

	Kjører du selv noen ganger for fort for å rekke hjem og samtidig overholde kjøre- og hviletidsbestemmelsene?	
	Antall	Prosentfordeling
Ja, ofte/regelmessig	12	5,6
Ja, av og til	51	23,9
Ja, men sjelden	71	33,3
Nei, aldri	79	37,1
Total	213	100

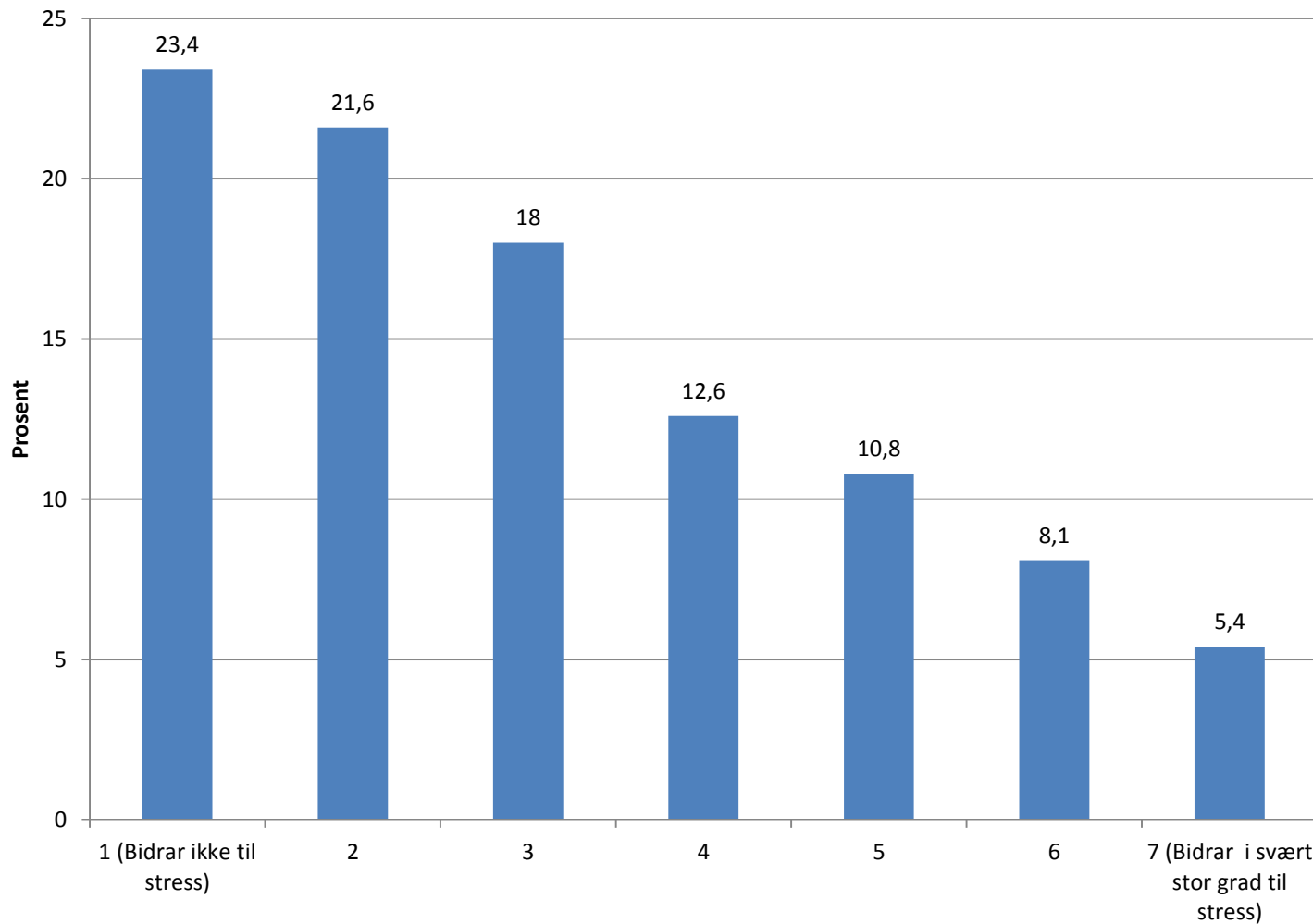
Hva mener du er positive sider ved kjøre- og hviletidsbestemmelsene ?

Mener du at reglene om kjøre- og hviletid påvirker trafiksikkerheten?		
	Antall	Prosentfordeling
Ja	177	78,7
Nei	20	8,9
Vet ikke	28	12,4
Sum	225	100
Hvilken retning mener du det kan påvirke trafiksikkerheten?		
	Antall	Prosentfordeling
I positiv retning	87	48,1
I negativ retning	26	14,4
I begge retninger	59	32,6
Vet ikke	9	4,9
Sum	181	100

I hvor stor grad bidrar kjøre- og hviletidsbestemmelsene til stress i din arbeidssituasjon ?

Mener du at reglene om kjøre- og hviletid er for lite fleksible?		
	Antall	Prosentfordeling
Ja	144	64
Nei	51	22,7
Vet ikke	30	13,3
Sum	225	100
Hvilke deler av reglene bør endres?		
	Antall	Prosentfordeling
Daglig kjøretid	102	45,5
Pause i kjøringen	68	30,4
Døgnhvile	30	13,4
Ukehvil	16	7,1
Vet ikke	8	3,6
Sum	224	100

Hva mener sjåførene?

- Ønskelig med regulering da det bedrer arbeidssituasjon og hindrer utnyttelse av sjåførene.
- Årsaker til regelbrudd: «Mangel på hvileplasser» oppgis hyppigst. Deretter «For å komme tidligere hjem» og «For å holde tidsfrister».
- Nesten 30 % oppgir at fartsøkning velges for å rekke hjem innenfor reglene om kjøre- og hviletid.
- 1 av 4 lastebilsjåfører mener kjøre- og hviletidsbestemmelsene bidrar til stress i arbeidssituasjonen.
- Et klart flertall (64 %) mener reguleringen av kjøre- og hviletid er for lite fleksibel, og de ønsker seg særlig mer fleksibilitet i forhold til daglig kjøretid og pauser i kjøringen.